

Reguleringsmyndigheten
for energi

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 23.06.2026

Vår ref.: 202220263-26 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Godkjenning av funksjonelle krav og metode for kostnadsdeling ved opprettelse, utvikling og drift av den felles tildelingsplattformen etter FCA artikler 49 og 59

1. Vedtak

Reguleringsmyndigheten for energi i NVE (RME) godkjenner forslag fra Statnett om funksjonelle krav og metode for kostnadsdeling ved opprettelse, utvikling og drift av den felles tildelingsplattformen (single allocation platform). Forslaget er utarbeidet etter forordning (EU) 2016/1719 av 26 september 2016 om fastsettelse av retningslinjer for langsiktig kapasitetstildeling (FCA) henholdsvis artikkel 49 og 59 i henhold til energiloven § 6-1 fjerde ledd, bokstav b, jf. a¹, jf. NEM-forskriften § 2-4 annet ledd, med det innhold som fremgår av vedtaket vedlegg 1.

Statnett plikter etter dette å anvende kravene og metoden som systemansvarlig og TSO dersom Statnett utsteder langsiktige transmisjonsrettigheter i henhold til FCA.

¹ Jf. FCA artikkel 4 nr. 5, jf. nr. 6, bokstavene c og f, jf. artiklene 49 og 59, jf. artikkel 4 nr. 10, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene §§ 1 og 2 første og fjerde ledd.

2. Beskrivelse av saken

2.1 Bakgrunn – FCA krever at Statnett legger frem metodeforslag

FCA er innlemmet i EØS-avtalen og gjelder som forskrift i Norge, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

Formålet med FCA er blant annet å sikre at kraftprodusenter, forbrukere, kraftleverandører og andre aktører i strømmarkedet har gode nok muligheter til å sikre seg mot prissvingninger i døgnmarkedet. Prisene i døgnmarkedet kan endre seg vesentlig både på kort sikt (fra kvarter til kvarter) og på lang sikt. FCA inneholder krav og prinsipper som skal sikre at formålet om prissikring blir oppfylt.

FCA innebærer blant annet krav om langsiktige transmisjonsrettigheter, eller tilgjengeliggjøring av andre prissikringsprodukter dersom det ikke finnes tilstrekkelige prissikringsmuligheter i markedet.

Statnett utsteder per i dag ikke langsiktige transmisjonsrettigheter for norske budområdegrenser. Funksjonelle krav og kostnadsdeling ved opprettelse, utvikling og drift av den felles tildelingsplattformen etter FCA artiklene 49 og 59 vil derfor ikke komme til anvendelse for Statnett i dag. Dette utdypes nærmere i punkt 4.2.

FCA inneholder krav om at Statnett skal utarbeide forslag til nærmere angitte metoder og legge disse frem for RME. Noen av disse metodene skal Statnett utarbeide sammen med andre TSOer. Det følger av FCA hvilke metoder som skal utarbeides i samarbeid med andre TSOer, herunder hvilke som skal utarbeides i samarbeid med andre TSOer i relevante kapasitetsberegningsregioner² eller andre angitte konstellasjoner, og hvilke som skal utarbeides i samarbeid med alle andre TSOer i EØS.³

RME skal vurdere slike metodeforslag for eventuell godkjenning etter energiloven,⁴ jf. FCA artikkel 4, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene §§ 1 og 2 første og fjerde ledd.

Ett av forslagene som Statnett skal utarbeide og legge frem for RME for godkjenning, er forslag til funksjonelle krav og metode for kostnadsdeling ved opprettelse, utvikling og drift av den felles tildelingsplattformen, jf. FCA artikkel 49 og 59.

² Også omtalt som “kapasitetskalkuleringsregioner”

³ Island og Liechtenstein deltar ikke i dette

⁴ Lov 29. Juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven)

2.2 Statnetts oversendelse av metodeforslaget til RME

Den 20. oktober 2022 mottok RME forslag til funksjonelle krav og metode for kostnadsdeling ved opprettelse, utvikling og drift av den felles tildelingsplattformen fra Statnett gjennom ENTSO-E i henhold til FCA artikkel 49 og 59, jf. FCA artikkel 4 nr. 1.

Metoden er utviklet av Statnett i samarbeid med alle TSOer i EØS.

2.3 Metodeforslagets innhold

Forslaget angir krav for den felleseuropeiske løsningen ved tildeling av langsiktige, grensekryssende transmisjonsrettigheter i kraftmarkedet. Metoden etablerer én sentral plattform, operert av Joint Allocation Office (JAO), som utfører alle oppgaver knyttet til langsiktige auksjoner på vegne av transmisjonssystemoperatørene (TSOene). Plattformen skal sikre harmoniserte regler, enhetlige prosesser og høy grad av transparens i markedet, slik at markedsaktører kan få rettferdig og effektiv tilgang til langsiktig kapasitet på tvers av budområder. Reglene er nødvendige for å kunne gjennomføre auksjoner i markedet i tråd med metoden for harmoniserte tildelingsregler for langsiktige transmisjonsrettigheter.

Metoden fastsetter blant annet:

- Funksjonelle krav, inkludert hvilke produkter og tidsrammer som skal allokeres, hvilke algoritmer som skal brukes til allokering basert på enten flytbasert eller cNTC og hvordan auksjonsprosesser og publisering av informasjon skal gjennomføres.
- Styringsstruktur samt krav til rapportering, overvåking og transparens.
- Samarbeidsavtalen som regulerer rettigheter, plikter, ansvar, tvisteløsning, endringsprosesser og drift av den felles tildelingsplattformen.
- Reglene for hvordan TSOene skal dele kostnadene ved etablering, utvikling og drift av plattformen.

2.4 RMEs anmodning til ESA

Etter å ha vurdert metodeforslaget, rettet RME den 3. mars 2023 en anmodning til ESA om å treffe beslutning om metodeforslaget.⁵

2.5 RMEs forhåndsuttalelse til ESAs utkast til beslutning

Med det formål å ta hensyn til RMEs synspunkter i henhold til EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d punkt (iv), ba ESA den 10. februar 2026 om innspill fra RME til ESAs utkast til beslutning.

⁵ Jf. forordning (EF) nr. 713/2009 artikkel 8 nr. 1 første avsnitt bokstav b, jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d

RME avgav uttalelse den 26. februar 2026, hvor de bemerket at forslaget støttet de funksjonelle kravene for drift av den felles tildelingsplattformen, inkludert bestemmelser om styring, samarbeid og kostnadsdeling i samsvar med artiklene 49 og 59 i FCA-forordningen.

RME vurderte videre at forslaget støttet målsettingene i artikkel 3 i FCA-forordningen ved å harmonisere og forenkle langsiktig handel på tvers av budområder gjennom en felles plattform. RME påpekte at forslaget bidrar til en sentralisert og optimalisert kapasitetsallokeringen for budområdegrenser med langsiktige transmisjonsrettigheter. Forslaget inneholder transparente regler og et enhetlig rammeverk, noe som støtter opp under rettferdig, effektiv og ikke-diskriminerende tilgang for alle markedsaktører. RME understreket også at metodologien sikrer likebehandling gjennom felles algoritmer, samlet informasjon i én pålitelig kilde og støttet opp under en ordnet prisdannelse.

Samlet sett uttalte RME at forslaget styrker en effektiv langsiktig drift og utvikling av kraftsystemet.

RME var positive til de tilpasninger som ESA har fastsatt for å reflektere det relevante rettslige rammeverket i FCA og tredje energimarkedspakke, slik dette er innlemmet i EØS-avtalen. Vi oppfattet at ESAs tilpasninger er nødvendige og hensiktsmessige for å sikre en homogenisert tilnærming.

2.6 ESAs beslutning

ESA traff etter dette beslutning rettet mot RME om metodeforslaget den 18. mars 2026. Innholdet i ESAs beslutning er det samme som det RME sluttet seg til gjennom vår forhåndsuttalelse.

3. Regelverk som ligger til grunn for vedtaket

3.1 Grensehandelsforordningen og FCA

FCA og forordning (EF) nr. 714/2009 (grensehandelsforordningen) er innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i Norge som forskrift i medhold av energiloven, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

Overordnede rammer etter FCA

Formålet med FCA er ifølge FCA artikkel 3 å:

- a) fremme effektiv langsiktig handel med utvekslingskapasitet mellom budområder med langsiktige muligheter for finansiell risikohåndtering mellom budområder for markedsdeltakere.
- b) optimalisere beregningen og tildelingen av langsiktig utvekslingskapasitet mellom budområder.
- c) sørge for ikke-diskriminerende tilgang til langsiktig utvekslingskapasitet mellom budområder.
- d) sikre rettferdig og ikke-diskriminerende behandling av TSO-er, ACER, reguleringsmyndigheter og markedsdeltakere.

- e) ta hensyn til behovet for en rettferdig og velordnet langsiktig kapasitetstildeling og velordnet prisdannelse.
- f) sikre og forbedre gjennomsiktighet og pålitelighet med hensyn til opplysninger om langsiktig kapasitetstildeling.
- g) bidra til effektiv og langsiktig drift og utvikling av transmisjonsnettet for elektrisk kraft og elektrisitetssektoren i Unionen.

Forskrift om elektrisk kraft over landegrensene gjennomfører Norges EØS-rettslige forpliktelser. FCA skal derfor tolkes i lys av grunnleggende EØS-rettslige tolkningsprinsipper som prinsippet om EØS-konform tolkning og homogenitetsprinsippet.

Rammer for innholdet i metoden

Regelverket oppstiller klare rammer for innholdet i metoden som begrenser anledningen til å utøve skjønn ved utarbeidelse og godkjenning av metodeforslaget. Dette følger blant annet av FCA artiklene 49 og 59, jf. forskrift om elektrisk kraft over landegrensene § 1.

Herunder krever FCA artikkel 4 nr. 8 at forslaget inneholder en anbefalt tidsplan for gjennomføringen og en beskrivelse av metodens forventede innvirkning på de overordnede målene for FCA.

Godkjenning

Forslag til funksjonelle krav og metode for kostnadsdeling ved opprettelse, utvikling og drift av den felles tildelingsplattformen etter artikkel 49 og artikkel 59 skal vurderes av RME for eventuell godkjenning. I den forbindelse skal RME koordinere sin vurdering av forslaget med alle relevante reguleringsmyndigheter i EØS⁶.

Etter å ha vurdert forslaget, kan RME henvise metodeforslaget til ESA etter FCA artikkel 4 nr. 10.⁷

3.2 NEM-forskriften

Det følger av NEM-forskriften § 2-4 annet ledd at RME skal sørge for at beslutninger truffet av ESA i henhold til EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 blir gjennomført i Norge i samsvar med Norges EØS-rettslige forpliktelser.

3.3 Energiloven

Etter energiloven § 6-1 fjerde ledd bokstav b, jf. a, skal reguleringsmyndigheten ved enkeltvedtak fastsette eller godkjenne relevante metoder.⁸

⁶ Jf. FCA artikkel 4 nr. 5, jf. nr. 1, jf. nr. 6 bokstavene c og f, jf. nr. 10

⁷ Jf. EØS-avtalen vedlegg IV pkt. 50 og EØS-komiteens beslutning nr. 205/2020 fortalen pkt. 9, jf. forordning (EF) nr. 713/2009 artikkel 8 nr. 1 første avsnitt bokstav b, jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d.

⁸ Nærmere bestemt om system- og balansetjenester, planlegging, idriftsettelse eller tilknytning av anlegg i kraftsystemet, som bruk av standardvilkår, den systemansvarliges kapasitetstildeling og håndtering av flaskehalser i overføringsnettet, samt utøvelsen av systemansvaret (§ 6-1)

4. Begrunnelse for vedtaket

4.1 De formelle kravene til metodeforslaget og beslutningsprosessen er oppfylt

Metodeforslaget er mottatt av RME innenfor Statnetts frist for utarbeidelse av forslaget.

Etter å ha vurdert metodeforslaget, rettet RME den 3. mars 2023 en anmodning til ESA om å treffe beslutning om metodeforslaget.⁹ ESA traff etter dette beslutning rettet mot RME om metodeforslaget den 18. mars 2026.

RMEs vurdering, vår beslutning om å rette en anmodning til ESA om å treffe beslutning om metodeforslaget, samt ESAs beslutning rettet mot RME om metodeforslaget, overholder gjeldende rammer for slike vurderinger og beslutninger.

De formelle kravene til beslutningsprosessen er dermed oppfylt.

4.2 Vurdering av metodeforslaget

Langsiktige transmisjonsrettigheter er et tiltak som en reguleringsmyndighet kan be en TSO om å innføre, dersom det ikke finnes tilstrekkelige prissikringsmuligheter i markedet. Alternativt kan reguleringsmyndigheten be TSOen om å gjøre tilgjengelig andre prissikringsprodukter. Det følger av FCA artikkel 30.

Statnett utsteder per i dag ikke langsiktige transmisjonsrettigheter for norske budområdegrenser. I Norden er de vanligste produktene for prissikring systempriskontrakter og EPAD-kontrakter (Electricity Price Area Differentials). RME påla Statnett i vedtak av 16. februar 2024 å utrede alternativer for prissikring i norske budområder. Videre godkjente RME auksjoner av EPAD kontrakter mellom norske budområder som tiltak etter FCA artikkel 30 den 19. mars 2025.

Metoden etter FCA artikler 49 og 59 vil derfor ikke komme til anvendelse for Statnett i dag. Dersom dette skulle endre seg, ved at Statnett innfører langsiktige transmisjonsrettigheter for norske budområder, vil Statnett måtte anvende metoden etter FCA art. 49 og 59.

RME vurderer at metodeforslaget oppfyller kravene i FCA artikkel 49 og artikkel 59 ved at forslaget innenfor de gjeldende rammer fastsetter funksjonelle krav og kostnadsdeling ved opprettelse, utvikling og drift av den felles tildelingsplattformen.

⁹ Jf. FCA artikkel 4. nr. 10, jf. EØS-avtalen vedlegg IV pkt. 50, jf. EØS-komiteens beslutning nr. 205/2020 fortalen pkt. 9, jf. forordning (EF) nr. 713/2009 artikkel 8 nr. 1 første avsnitt bokstav b, jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 47 bokstav d

Forslaget støtter formålet om å fremme effektiv langsiktig handel med utvekslingskapasitet og prissikringsmuligheter i henhold til FCA artikkel 3(a) ved å samle og forenkle handel med grensekryssende langsiktige produkter gjennom én europeisk plattform. Det støtter opp under optimalisering av langsiktig kapasitetsallokering i henhold til FCA artikkel 3(b) gjennom felles regler, kalender og prosedyrer. Videre støtter det opp under ikke-diskriminerende tilgang samt rettferdig og konsistent behandling i henhold til FCA artikler 3(c) og (d) ved at alle møter de samme algoritmene samt at alle TSOer er underlagt de samme reglene. Gjennom felles prosedyrer, transparens om kapasitetsdata og samling av relevant data på ett sted bidrar forslaget til ordnet kapasitetstildeling og prisdannelse i henhold til FCA artikkel 3(e) og 3(f). Til slutt legger den felles tildelingsplattformen til rette for effektiv langsiktig drift og utvikling av transmisjonssystemet i EØS i henhold til FCA artikkel 3(g) gjennom en kapasitetsallokering som gjenspeiler faktiske flaskehalser.

Oppsummert vurderer RME at metodens innhold vil bidra til å oppfylle de overordnede målene som er angitt i FCA. Innholdet er i tråd med regelverkets rammer for metoden. Alle prosessuelle krav er overholdt. Kravene til metoden etter energiloven og forskrift om elektrisk kraft over landegrensene, herunder FCA, er dermed oppfylt.

Ved sin behandling av metodeforslaget, foretok ESA enkelte tilpasninger som fremgår av ESAs beslutning rettet mot RME av den 18. mars 2026. Metodeforslaget med ESAs tilpasninger fremgår av vedlegg I. ESAs tilpasninger endrer ikke det materielle innholdet i metoden.

Etter dette er det RMEs vurdering at metodeforslaget kan godkjennes med det innhold som fremgår av vedlegg I.

4.3 Godkjenningens form

RME finner at innholdet i godkjenningen er bestemmende for rettigheter eller plikter til private rettssubjekter, i dette tilfellet Statnett. RMEs vurdering er følgelig at metoden bør godkjennes ved enkeltvedtak rettet mot Statnett.

5. Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Inger Cathrine Bugge

Seksjonssjef

Tore Langset
Direktør

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

Mottakerliste

Kopimottakerliste:

Kopimottakerliste

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Energiklagenemnda men sende den til RME. RMEs e-postadresse er: rme@nve.no . RME vurderer om vedtaket skal endres. Dersom RME ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til Energiklagenemnda .
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden RME fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be RME om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: - Skrive hvilket vedtak du klager på. - Skrive hvilket resultat du ønsker. - Opplyse om du klager innenfor fristen. - Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til RME for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på RMEs vedtak, og klagen er avgjort av Energiklagenemnda som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom RME eller Energiklagenemnda endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Med hilsen

Maren Fosser

Førstekonsulent

Godkjent av Inger Cathrine Bugge
Seksjonssjef

Tore Langset
Direktør

Godkjent i henhold til RME sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATNETT SF

Kopimottakerliste: